

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 11198

Tarih : 20.03.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"2429 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ve talep ederim.

Ali BOZAN

Mersin Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 24-3-2025	Esas No: 2/3026

TBMM KARAR VE TAVAZUAT BAKANLIĞI
21 Mart 2025
Numara:

TBMM GENEL YRAK
21 Mart 2025
No: 1602652

GENEL GEREKÇE

Newroz, binlerce yıldır Mezopotamya ve Ortadoğu halkları tarafından kutlanan, baharın gelişiyle doğanın uyanışını, yeniden doğuşu ve özgürlüğü simgeleyen köklü bir bayramdır. Farslar, Afganlar, Azeriler, Kırgızlar, Türkler, Özbekler ve Kazaklar gibi birçok halk tarafından farklı geleneklerle kutlanan bu bayram, özellikle Kürt kültüründe çok özel bir yere sahiptir. Kürtler için Newroz, yalnızca mevsimsel bir dönüşümün ifadesi değil, aynı zamanda baskıya ve zulme karşı direnişin, özgürlüğün ve toplumsal dayanışmanın sembolüdür.

Newroz'un Kürt halkı açısından en önemli anlamı, Demirci Kawa'nın zalim Asur Kralı Dehak'a karşı öncülük ettiği mücadeleye dayanmasıdır. Efsaneye göre Kawa, halkı zalim yönetime karşı örgütlemiş, direnişin simgesi olarak ateşler yakılmış ve bu, özgürlüğün kazanıldığı gün olarak kutlanmıştır. Bugün de Kürtler için Newroz Bayramı, binlerce yıllık bir gelenek olarak her yıl coşkuyla kutlanmaktadır.

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından 2009 yılında Dünya Manevi Kültür Mirası Listesi'ne dahil edilen Newroz, 2010 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından "Dünya Newroz Bayramı" olarak ilan edilmiştir. Birçok ülkede resmi bayram olarak kabul edilen bu gün, halklar arasında dayanışmayı ve kültürel mirasın korunmasını teşvik etmektedir. Ancak Türkiye'de Newroz'un tarihi, yasaklamalar, baskılar ve şiddet olaylarıyla gölgelenmiştir.

Özellikle 1992 yılında Cizre'de Newroz kutlamaları sırasında güvenlik güçlerinin müdahalesi sonucu 100'den fazla insan yaşamını yitirmiş, yüzlerce kişi yaralanmış ve gözüaltına alınmıştır. 2008 ve 2017 yıllarında da benzer olaylar yaşanmış, son olarak 2017 Diyarbakır Newroz'unda üniversite öğrencisi Kemal Kurkut, güvenlik güçlerinin açtığı ateş sonucu hayatını kaybetmiştir. Tüm bu olaylar, Newroz'un özgürce kutlanmasının önündeki engellerin toplumsal barışı nasıl tehdit ettiğini göstermektedir.

Newroz, halkın ortak değerlerinden biri olup, Türkiye'de de barışçıl bir şekilde kutlanabilecek toplumsal bir dayanışma günü olmalıdır. Bugün birçok ülkede Newroz resmi bayram olarak kabul edilirken, Türkiye'de hala yerel idarelerin izin ve kısıtlamalarına bağlı olarak kutlanmaktadır. Ancak Newroz'un belirli alanlarla sınırlandırılması ve zaman zaman yasaklanması, toplumsal gerilimleri artırmakta ve halkın kültürel mirasına zarar vermektedir.

21 Mart Newroz Bayramı, Türkiye’de başta Kürtler olmak üzere tüm halkların birlikte, kardeşçe festival havasında kutlayabileceği bir gün olmalıdır. Resmi tatil ilan edilmesi, halkların ortak kültürel mirasının tanınması, barış ve kardeşlik ortamının güçlenmesi için önemli bir adım olacaktır. Newroz’un resmi bayram olarak ilan edilmesi, yalnızca Kürt halkının değil, Türkiye’de yaşayan tüm toplulukların kültürel zenginliğinin ve tarihsel mirasının tanınması anlamına gelmektedir. Aynı zamanda bu adım, geçmişte yaşanan acıların telafisi ve toplumsal barışın güçlendirilmesi açısından da büyük önem taşımaktadır.

Bu nedenle, Newroz’un resmi tatil olarak kabul edilmesi, halklar arasında kardeşliği pekiştiren, kültürel mirasa sahip çıkan ve toplumsal barışı güçlendiren tarihi bir adım olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Newroz Bayramı'nın özgürce kutlanması için 21 Mart'ın resmi bayram olarak kabul edilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 2- Yürürlük Maddesidir

Madde 3- Yürütme Maddesidir

"2429 SAYILI ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER KANUN'DA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ"

MADDE 1- 17/03/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 2. maddesinin birinci fıkrasının (C) ve (D) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

C) 1 Ocak günü yılbaşı tatili, 1 Mayıs günü Emek ve Dayanışma Günü, 15 Temmuz günü Demokrasi ve Milli Birlik Günü ve 21 Mart günü Newroz Bayramı tatilidir.

D) Ulusal, resmi ve dini bayram günleri ile yılbaşı günü, 1 Mayıs günü, 15 Temmuz günü ve 21 Mart günü resmi daire ve kuruluşlar tatil edilir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.